

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 113 (1113) • Четвер, 22 червня 1995 року • Ціна договірна

Генеральний прокурор у відставці

За це проголосувала більшість народних депутатів. На відставці Владислава Дацюка наполягала спеціальна депутатська слідча комісія з перевірки діяльності Генеральної прокуратури України.

Комісію було створено згідно з постановою Верховної Ради від 6 червня цього року.

Керівник комісії Віктор Кочерга, який виступив на сесії Верховної Ради України, заявив, що у «гонитві за показниками велика кількість справ порушується безпідставно». Зокрема, у 1994 році через відсутність складу злочину було закрито 20037 кримінальних справ, за якими 149 громадян протягом певного часу утримувалися під вартою.

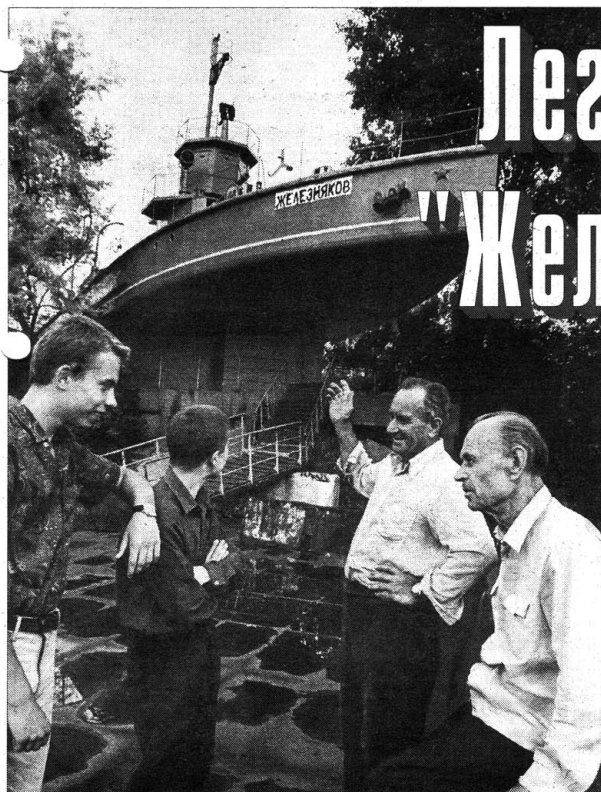
(Закінчення на 2-й стор.).

«Приклад державного будівництва»

У мене є всі підстави заявити, що візит в Узбекистан успішний, сказав на пресконференції Президент України Леонід Кучма, який прибув в Ташкент з першим державним візитом як керівник Української держави. Він відзначив, що у президентів двох країн в багатьох випадках збігаються погляди на питання внутрішньої і зовнішньої політики України і Узбекистану. Він назвав Узбекистан прикладом державного будівництва. Ми з Ісламом Каримовим одностайні, підкреслив Леонід Кучма. Нам також необхідна ко-

рекция економічної реформи. Я поділяю підхід до економічних змін мого колеги з Узбекистану.

Іслам Каримов назвав перспективними українсько-узбецькі відносини. Узбекистан і Україну зв'язують давні узи дружби, сказав він. Багато що вже зроблено для зміцнення наших відносин: активізувалися зв'язки у всіх сферах життя. У ході візиту делегації підписали десять офіційних документів, повідомив він. Під двома з них поставили підписи президентів двох країн.

Легендарний "Железняков"

«Двадцать второго июня ровно в четыре часа Киев бомбили...» — це слова з відомої пісні про початок Великої Вітчизняної війни нашого народу проти гітлерівської навали.

Як стало відомо пізніше, перші фашистські бомби у Києві мали впасти на район Лисої гори, де були розташовані військові арсенали, а також на ряд стратегічно важливих промислових підприємств, зокрема і на завод «Ленінська кузня». А вже в цей день бойовий монітор киянських корабелів «Железняков» у складі Дунайської військової флотилії вступив у запеклий бій з гітлерівцями.

На знімку: робітники заводу, ветерани війни П.Карпенко і Є.Утченко розповідають випускникам технічного училища Олександрів Кривобок та Сергію Іваніці про легендарний монітор.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

(Закінчення на 2-й стор.).

Кого знову обере Крим?

Підготовку до виборів до місцевих органів влади завершено у Криму. Вибори призначено на неділю, 25 червня, і, згідно з відповідною постановою Верховної Ради України, за українським (а не кримським, як передбачалося раніше) законодавством, громадянам Автономної Республіки Крим належить обрати 4297 депутатів та 311 голів місцевих Рад усіх рівнів. Більшість кандидатів у депутати висунули трудові колективи та збори виборців (із 6209 зареєстрованих — 4356).

(Закінчення на 2-й стор.).

До молдовських колег

На запрошення Голови парламенту Молдови Петру Лучинськи до Кишинева сьогодні з офіційним візитом відбуває делегація Верховної Ради України на чолі з Олександром Морозом. З метою зміцнення зв'язків між законодавчими органами наших держав українська делегація зустрінеється з представниками фракції парламенту Молдови. О.Мороз виступить в сесійному залі.

Програмою офіційного візиту передбачено також бесіди Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з Президентом Республіки Молдова Мірчею Снегуром та Прем'єр-міністром Андреем Сангелі. Депутати Верховної Ради України матимуть зустрічі з представниками української діаспори.

Все було погано, але добре закінчилося

Здається, настав кінець нашим спільним хвилюванням: чим закінчаться події у Будионівську. Навіть люди, далекі від політики раз у раз вмикали телевізор, аби довідатися про маршрут автобусного каравану з чеченцями і добровільними заложниками з числа службових осіб, депутатів Державної Думи та журналістів. І ось нарешті він прибув до се-

ла Зандак Веденського району Чечні. Там усі заложники без перешкод залишили автобуси, а троє журналістів вирушили й далі супроводжувати групу Ш.Басаєва, аби спостерігати за розвитком подій після того, як чеченці позбавилися «живого щита». Що ж до заложників, то вони відбули до дагестанського села Новокладського, де їх, за словами місцевих службових осіб, гостинно годують і піклуються про них. Бажаючи буде надано транспорт для повернення додому.

(Закінчення на 6-й стор.).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про День архітектури України

На підтримку ініціативи архітекторів та містобудівників, їх творчих спілок, працівників проєктних організацій і місцевих органів містобудування та архітектури постановляю:

Встановити День архітектури України, який відзначати щорічно 1 липня — у Всесвітній день архітектури.

Проводити присудження та вручення Державних премій України по архітектурі до Дня архітектури України — 1 липня.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 червня 1995 року.

У номер

КОГО ЗНОВУ
ОБЕРЕ КРИМ?

(Початок на 1-й стор.)

Представництво політичних партій значно скоротилося — 903 кандидати, причому близько чверті їх становлять комуністи. Правляча Республіканська партія (РП/Р/АК), як свідчать статистики, свій вплив на формування місцевого депутатського корпусу практично втратила — їй вдалося зареєструвати лише 2 відсотки своїх кандидатів.

Характерно, що значне послаблення позицій політичних партій та громадських організацій виявляє статистика складу кандидатів, висунутих на посади голів місцевих Рад. Серед 706 громадських діячів місцевого масштабу, які вирішили стати «мерами», їхніх представників (тобто представників партій та громадських організацій) лише 97. Цікаво, що майже 84 відсотки нинішніх «мерів» знову бажають посісти ці престижні, хоч часом і невдачі посади.

Третина учасників передвиборчої кампанії — жінки. Причому закономірність тут простежується така: що вищий рівень влади, то менше жінок прагнуть на цей рівень вийти. На проведення виборів у Криму з українського бюджету виділено 229 мільярдів карбованців.

У КОМІСІЯХ

ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Заступник голови Комісії з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Ніна Карпачова зустрілася з представниками Організації солдатських матерів України. Йшлося про проблеми соціального захисту членів «смієї» військовослужбовців строкової служби, що загинули, померли, пропали безвісти або стали інвалідами при виконанні службових обов'язків в Збройних Силах в мирний час.

Представники Організації солдатських матерів назвали факти порушення законодавства України щодо членів «смієї» військовослужбовців, а також Закону «Про військову службу». Вони запропонували створити незалежну комісію по розслідуванню причин загибелі, травматизму, випадків самотубства військовослужбовців строкової служби.

Ця зустріч відбулася напередодні парламентських слухань про реалізацію в Україні Конвенції ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок», де буде проаналізовано становище жінок в Україні, комісія окремих проблем їх соціально-правового захисту.

На спільному засіданні комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки та у закордонних справах і зв'язках з СНД обговорювалися угода між Україною та Російською Федерацією з питань Чорноморського флоту.

З інформацією для народних депутатів України виступили заступник міністра оборони України Іван Біжан, заступник міністра закордонних справ України Костянтин Грищенко і заступник начальника Управління МЗС по контролю за озброєнням та роззброєнням Володимир Белахов.

Прес-служба
Верховної Ради України.

І свого не мають, і дарованого не бажають.
Як жити?

Денне і вечірнє засідання 20 червня

Сенсаційною, інакше не скажеш, стала відмова парламенту ратифікувати кредитну угоду, за якою Європейський банк реконструкції та розвитку надає нам багатомільйонний доларовий кредит для створення у Києві інфраструктури овочевого ринку: вирощування продукції, транспортування, бази для зберігання і переробки і, нарешті, цивілізована торгівля овочами й фруктами за «недиректними» цінами. Вальку вже виділено, вона мала «працювати» ще з квітня ц.р., а натомість кошти заблоковано, і за це ми мусимо сплатити 40 тисяч доларів штрафу. Причина проста — угода не ратифікована.

Таким чином переважна частина народних депутатів висловила свої антипатії до закордонної допомоги, яку вони вважають

підозрілими подачками, або спробою скупили нас на корені.

Було очевидно, що ця антипатія до всього закордонного брала гору і під час обговорення, здавалося б, суто нашого і вкрай пекучого питання про захист прав споживачів, а точніше, про внесення змін і доповнень до статті 23 Закону України «Про захист прав споживачів». Про те, як до нас, покупців, сьогодні ставляться продавці, особливо комерційної торгівлі, як обажують, чим зіпсованим годують, годі й говорити. Багато хто це відчув на власній шкірі.

Один з отруєнням шлунок втрапляє до лікарні, інший з таким лихом мусить бігати «сім раз до клямки і жодного — в хату». Як образно висловився народний депутат В.Яворівський, ми стали смітним

ком усього світу. Ще різкіше сказав народний депутат О.Таран: «Сьогодні Україну можна знищити впровадження кількох годин одним «Снікерсом».

І якщо автори законопроекту пропонували збільшити штрафи за реалізацію неякісних товарів, небезпечної для нашого життя й здоров'я продукції — втретє, а заборонили б реалізацію товарів — у четверто, то парламентарії під час обговорення пропонували такі санкції, як поводити. Як спрацюють ці норми насправді, ми відчувемо, як кажуть, животно.

Так чи інакше, а тема закордонних товарів окреслялась і під час внесення доповнень і поправок до Закону «Про підприємництво». Зокрема, коли йшлося про впровадження торгівлі автотранспортом, і насамперед імпортерами

автомобілями. Державтоінспекція незадоволена тим, що цією торгівлею фактично безконтрольно займаються різні організації, і такі переконала парламент, що ліцензії на право займатися такою торгівлею належить видавати місцям.

Цього ж дня парламент ратифікував урядові угоди щодо поліпшення співробітництва з Канадою, однак після дискусій знали з розгляду питання про ратифікацію подібної угоди між урядами України та Грузії.

Працюючи до вечора — до дев'ятнадцятої години, Верховна Рада розглянула ще проекти законів «Про внесення доповнень до статті 4 Декрету Кабінету міністрів «Про державне мито», про внесення змін і доповнень до урядового Декрету «Про страхування» та низку інших.

Анатолій БЕНЬ.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРОР У ВІДСТАВЦІ

Ранкове засідання 21 червня

(Початок на 1-й стор.)

За словами В. Кочерги, Генпрокурора В. Лацюка порушував процесуальні норми ведення слідства, зокрема «підтвердилися факти примусу підлеглих вносити незаконні постанови про взяття під варту».

Крім того, депутат від імені комісії звинувачував В. Лацюка у тому, що він не жив за закоми

для притягнення до карної відповідальності колишнього в. о. прем'єр-міністра Юхима Зягальського та своєчасно не взяв його під арешт, хоча дозвіл дала на це Верховна Рада.

Комісія також звинувачувала Генпрокурора у зв'язку з колишнім керівником акціонерної компанії «Бласко—Чорномор-

ське морське пароплавання» Павлом Кудюком. Хоча Генеральна прокуратура порушила кримінальну справу проти «Бласко», розслідування злочинів самого П. Кудюка «навмисно затримувалося», заявив керівник депутатської комісії.

В. Кочерга повідомив також, що у процесі роботи слідчої депутатської комісії було встановлено, що «працівники фінансово-господарського управ-

ління та бухгалтерії Генпрокуратури систематично припускалися грубих порушень правил бухгалтерського обліку та звітності».

Лідер Народного Руху України, депутат В'ячеслав Чорновіл, виступивши на сесії, нагадав, що, згідно з Законом про владу, призначення чи звільнення Генерального прокурора є компетенцією Президента України.

Пам'ять

Легендарний «Железняков»

(Початок на 1-й стор.)

Легендарна доля екіпажу цього корабля в роки війни. Очоловували капітан-лейтенант О.Харченко, він відзначився в боях під час оборони Ізмаїла, Миколаєва і Очакова, у битвах на Азовському морі. Уже в складі Чорноморського флоту монітор, за оперативними даними, відбив близько 130

авіанпадів ворога, знищив 9 його артилерійських обслуг, 4 батальйони солдатів і офіцерів, збив 7 фашистських літаків, розгромив штаб з'єднання гітарівців. Екіпаж був тричі нагороджений орденами і медалями.

Слава про бойові подвиги матросів «Железнякова» надихала трудівників заводу. А коли

закінчилася війна, вони попросили командування Чорноморського флоту повернути їм корабель як легендарну решілку. Прокхання було задоволено. Робітники і спеціалісти підприємства реставрували монітор, поставили його на бетонній платформі на березі Дніпра на пам'ять нащадкам.

Володимир ЧЕРКАС.

ЯК КАЖУТЬ, МАЄМО ТЕ, ЩО МАЄМО

ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ першого Президента України, народного депутата Леоніда Кравчука, яка відбулася 20 червня, викликала інтерес журналістів. І в цьому нічого дивного: вона стосувалася недавньої угоди між Україною і Російською Федерацією щодо Чорноморського флоту. Оскільки Леонід Макарович довелося першому роззброєнню та роззброєнню Володимир Белахов.

Насамперед Л.Кравчук звернув увагу на те, що протягом 1990–91 років тодішніми законодавчими був розроблений і прийнятий пакет законів, за якими і розбудовувалося українське військо. Проте підпорядкування Чорноморський флот не вдалося. Понад те, у лютому — березні 1992 року ситуація на флоті загострилася. У квітні, щоб припинити всліпий спекуляції, Президент напів держави видав Указ про підпорядкування Чорноморського флоту України. Однак уже наступного дня В.Сльцин видав свій аналогічний указ, який грубо ігнорував міжнародні норми, підписану угоду про те, що все на територіях союзних

республік стає власністю новоутворених країн і, по суті, втрутився у внутрішні справи України. Попри те, офіцерські збори ЧФ прийняли рішення через день підняти андріївські прапори.

Отоді й відбулася розмова Леоніда Кравчука з Борисом Сльцином, під час якої президенти домовилися відмінити укази. Водночас глава Росії сказав таку фразу:

— Крім без Росії може існувати, Росія без Криму — ні. Ці слова дають ключ для розуміння поведінки росія на переговорах.

У червні того ж року в Дагоміні була підписана угода, 14 стаття якої визначала подальші переговори з про-

блем флоту і спільне використання існуючої військово-морської бази на договірних засадах.

У серпні 1992 Росія і Україна прийняли рішення про спільне командування флотом, його підпорядкування двома президентами і визначили перехідний період до 1995 року включно.

На московській зустрічі 93-го вперше було встановлено, що флот ділитися навпіл. Водночас за наповнення української делегації в угоду ввійшов пункт про її ратифікацію, лише після якої вона могла набути чинності. Але ні український, ні російський законодавчі органи угоду не ратифікували, і вона так і лишилася на папері.

На зустрічі ж у Масандрі у вересні того ж року був підписаний протокол, який нікого ні до чого не зобов'язував.

— Отож, ці два документи не легітимні і на них посилається не можна, — зауважив Леонід Кравчук. — Кожен має нести свій хрест і

відповідати за те, що підписав.

З іншого боку, не можна зауважити зміни поглядів тодішньої «конструктивної опозиції», яка, особливо після Масандри, звинувачувала Президента у «зраді національних інтересів» і вимагала його відставки, а сьогодні говорить про «велику перемогу», «історичний прорив».

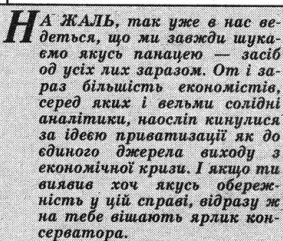
Насправді ж ця рамкова угода свідчить одне: Україна у цьому протистоянні не виграє і навіть пожегтвувала атакуючими можливостями. «Гра в семантику» нічого не змінює, і, по суті, Севастополь віддано російській стороні. Отож варто, як зауважив Леонід Кравчук, не шукати винуватців, не пробувати використати угоду для взаємозвинувачень двох гілок влади під час ратифікації документа (до речі, Росії його ратифікувати не обов'язково, а тому вона і почала піднімати андріївські прапори на кораблях і використовувати ЧФ як свій

власний), а спільними зусиллями допомогти Президенту повернути втрачену якість. А для цього є всі можливості. Бо угода не відповідала на запитання: «Де буде базуватися флот України? На який термін Росія орендує базу?» тощо.

Отож, щоб її можна було ратифікувати, потрібні, окрім угоди, пакет документів, який би розставив усі акценти у проблемі Чорноморського флоту і будівництві власних Військово-Морських Сил України. За словами Л.Кравчука, «без Севастополя українському флоту не бути». І ще одне: Леонід Макарович напевні відкрив свій секрет — він підписував тільки ті документи, які або відповідали інтересам України, або ні до чого не зобов'язували (у тому випадку, коли перевага — політична, економічна, військова — була на боці іншої сторони). А поки що, як кажуть, маємо те, що маємо.

Володимир КОРОЛЮК.

Леонід ЖЕЛЕЗНЯК, генеральний директор державної адміністрації залізничного транспорту України

не наважився на такий справді реформаторський крок, гадаю, мистічно на правильному шляху. Бо вивирати окремі ланки з нашого замкнутого виробничого комплексу і передавати їх на приватизацію не можна: галузь може втратити свою життєздатність. Та й хто сказав, що сенс економічних реформ — лише в зміні форм власності?

Концепція передбачає уже до кінця цього сторіччя забезпечити пасажирський рух зі швидкостями 120–140 км/год., що дасть змогу здійснювати сполучення між переважно більшістю обласних центрів і столиці України за 5–6 годин удень, електрифікувати за 10 років щонайменше 2 тис км ліній, значно поліпшити приміське обслуговування населення.

Майже півтора роки тому ми
взялися за створення на базі Укр-
залізниці фінансово-промислової
групи, а на базі залізниць і підпри-
ємств — акціонерної холдингової
компанії й акціонерних товариств.

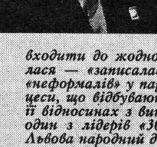
Концепція передбачає уже до кінця цього сторіччя забезпечити пасажирський рух зі швидкостями 120–140 км/год., що дасть змогу здійснювати сполучення між переважно більшістю обласних центрів і столиці України за 5–6 годин удень, електрифікувати за 10 років щонайменше 2 тис км ліній, значно поліпшити приміське обслуговування населення.

Спеціалісти залізниць України практично з перших днів життя на-

Друге. Розв'язати на державному рівні питання компенсації пільг для окремих верств населення (сьогодні лише право безкоштовного проїзду в приміському сполу-

Розв'язання цих проблем в одному комплексі разом із проведенням економічних реформ може вивести залізничний транспорт України на нову орбіту його діяльності, а відтак, активно сприятиме поживленню всього народного господарства.

Соборність починається з парламенту

ментях неспезка для на-
диденств: люди з його от-
нашпутью його, інколи
дають хоча б приклад із
а припущаю можливість,
Кучми можуть знову на-
накрі, збурити ситуацію,
справді дуже важко жи-
ростає, незважаючи на
ї Кабінету міністрів про
ті, більше гасла, ніж ре-
редією з опитуванням пан
ласа право на одноосіб-
наовища тільки посилять
облукують реформи.

агенти і проїті, за нашими мірками
малучки, Назарні, Махалчакі ми бачи-
ли й розділяне російське село,
яке і робітниками, яким по 4-5 мі-
лії, тліли Українські села навіть
у тіпії України держава може
і, а економічне піднесення. І, по-
сидив же глибше, ніж ми, політич-
ну схожою на коштабрі, принай-
мні, і численні пости озброєних до зубів
нішні, зневаго до людини. Про-
думка: «Развими Чечню, далим жор-
сто і вишлях позиції вашої держави»
і дає сили на златі сили, на волю
і вишлях преси, і омерзіння, і
таїтська група «30 червня» стоїть
і вбиває всі здорові сили і парамі-
лі амбіції і згуртуватися для під-
ли.

І сьогодні ми не отримуємо можливість об'єднати уо більшість всіх фракцій і депутатських груп, що стоїть на державницьких позиціях. Цей парламент був би справді дієздатним. Це дуже важливо зробити: за останніх час не було такого небезпечного періоду для нашої державності, як нині. У Верховній Раді значна частина прагне держоточного розвитку. В Адміністрації Президента та в Кабінеті Міністрів є люди, які розуміють, що держава не може бути в Білорусії ХХІ століття не гартують війни на території розуміють. Прокій уряд для наших політиків і бодаз з нього ми повинні розуміємо, якщо не зробили висновків з власних поразок. Щоб вийти з кризи, в котрій, на мою думку, перебуває українська політика, маємо перейти від риторичних закликів до об'єднання, до формування коаліції, до консолідації. Це означає, що ми маємо визначити партійно належність, а не ідеї чи інтереси. Української державності з такою більшістю мусили б рухуватися і Президент, і Голова Верховної Ради, і всі адмін. структури. Лише так ми вийдемо з на

У номер

• Сімферополь

Спочатку приймають,
а потім... скасовують?

Прес-служба представництва Президента України в Автономній Республіці Крим виступила із заявою, в якій запропонувала Президії Верховної Ради автономії скасувати прийнятий 13 червня цього року постанову про позбавлення кореспондента газети «Южний курьер» Григорія Іоффе акредитації при Верховній Раді Криму. Висунути звинувачення, зазначається в заяві прес-служби, є необдуманими, побудованими на упередженості і необ'єктивному ставленні до журналіста.

Прес-служба представництва Президента України звернула увагу громадськості на те, що офіційні власті Криму не вперше висловлюють своє явне тенденційне ставлення до окремих журналістів (прикладом може служити, зокрема, і автор цього повідомлення). Скасування постанови про позбавлення кореспондента газети «Южний курьер» акредитації послужило б, як наголошується в заяві, встановленню справедливості, демократії, права та законності у Криму.

Анатолій ІОЛОНСЬКИЙ.

• Київ

ЧАЕС — у відставку

Учора в Києві відбулося перше пленарне засідання робочої групи українських фахівців і представників Міжнародного консорціуму «Заміщення потужностей Чорнобильської АЕС». Експерти обговорюють основні положення запропонованої концепції заміщення потужностей ЧАЕС та забезпечення енергетичної незалежності України.

Навесні цього року українське керівництво прийняло рішення про закриття ЧАЕС. Це рішення було реалізовано за фінансової підтримки Заходу, забезпечення компенсації енергетичних втрат. Україна сподівається на допомогу в розмірі не менш як 4 мрлр. доларів США.

Концепція Міжнародного консорціуму передбачає підвищення протягом 2—4 років потужності пилувальних електростанцій не менш як на 3 мільйони кіловат за рахунок реконструкції наявних теплових станцій.

ВКВ — через касові апарати

Кію повідомили кореспондентів «Інтерфаксу-Україна» в Національному банку України, Нацбанк видав відповідне розпорядження з метою посилення контролю за діяльністю пунктів обміну ВКВ.

Згідно з документом, усім комерційним банкам належить до 30 вересня цього року встановити в пунктах обміну, в тому числі й у пунктах, відкритих на основі агентських угод, комп'ютерну техніку або електронні касові апарати. 3-1 жовтня дію пунктів, не обладнаних такою технікою, буде заборонено.

• Новгород-Сіверський

Ювілей збірив істориків

Тут з нагоди 75-річчя місцевого краєзнавчого музею академік, віце-президент Національної академії наук України П. Толочко відкрив наукову конференцію про проблеми вивчення історії Сіверщини.

Провідні історики з Києва, Харкова, Москви, Брянська, Сум, Чернігова та інших міст виступили з повідомленнями про «Слово о полку Ігоревім», мововідомі факти з минулого Придніпровського краю.

Хліб ще купите,
а ковбасу навряд

ЧЕРГОВЕ подорожчання вже сприймається як щось природне. І коли в магазині бачиш нові ярлики з астрономічними цифрами, навіть не вистачає сил нахмурих з високого місячного термінування, яке з усіх трибун закликає, що Полтавщина — найбагатша і найстабільніша область України.

Це в плані щоби поїсти. Так-от, віднедавна за звичайний хліб треба викидати в середньому на 20 відсотків більше, ніж раніше. Підставою тому — доощинка (за рішенням уряду) залишків продовольчого зерна та його похідних. Відтак, підвищуються ціни на крупи, макаронні вироби тощо. Подорожчало навіть пиво, бо вариться з ячменю. А також горілка з хлібного спирту. Оскарів свині також їдять фураж, то прийнято рішення про збільшення закупівельних цін і на м'ясо. Як ви вже здогадалися, в середньому на 18—20 відсотків. Додайте сюди ще роздрібну «накрутку» і зрозумієте, що ковбаси найближчим часом вам не бачити, як свого носа.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

ЩОБ ВИСТОЯЛА ЛОЗА

ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ піфрочу тому очолив Державний комітет України з питань садівництва, виноградарства і винобробної промисловості. Йому 46 років, за освітою — учений-агроном. Працював бригадиром тракторної бригади, агрономом, директором радгоспу, головою Хмельницького райкомконку, головою правління об'єднання «Хмельницьксадівництво». Кореспондент «Голосу України» взяв у нього інтерв'ю.

— Володимире Яковичу, спеціаліст, що обіймає нову посаду, повинен мати, крім державної, розуміння, ще й власну програму діяльності. Яка вона у вас?

— Не знаю, як їх поділяти. Хоча, коли говорити відверто, то моє бачення проблем галузі дещо не збігається з державною програмою, прийнятою понад десять років тому. Зрозуміло, що її слід коригувати. Саме це ми й збираємося зробити в кінці червня на розширений нараді спеціалістів галузі.

Нам слід визначитися: що зробити, щоб відновити систему, яка непогано працювала до 1985 року, забезпечуючи державі 10 відсотків до бюджету. Для прикладу скажу, що у Франції цей показник

становить 14 відсотків. А нині від садівництва і виноградарства до бюджету надходить лише 2 відсотки коштів — 8 трильйонів карбованців.

Отакі результат боротьби партії з пияцтвом: площі виноградників скорочено на 30, садів — на 20 відсотків. В основному, технічних сортів, з яких виготовляли високоякісні мадрочні вина, коньяки, шампанське.

— І скільки часу потрібно для повернення на десять років назад?

— Стільки ж і знадобиться — 10 років. Нині закладення одного гектара винограду, догляд до початку плодоношення обійдеться в 600 мільйонів карбованців. Якій фермер чи навіть колгосп спроможний виділити такі кошти? Тим більше, що держава останні вісім

років не фінансувала галузь. І лише недавно рішенням Кабінету міністрів виділено 740 млрд. карбованців на закладення виноградників. А всього планувалося спрямувати на це один трильйон 300 мільйонів карбованців. Але коштів катма, то й на тім спасибі. Буде з чого почати роботу — поставити на шпалеру хоча б ті виноградники, які посадили 4—5 років тому.

— Але ж і світові технології за цей час, очевидно, не стояли на місці. Будете наздоганяти?

— Наздоганяти — завжди справа невдячна. Нині розбираємося із сортами, які потрібно вирощувати в найближчі 50 років. Створюємо спільні підприємства з голландськими партнерами: у них урожайність зерняткового саду становить 600 центнерів з гектара, а ми одержуємо лише 27. Нам нині ніколи винаходити «велосипед», та й не потрібно. Запозичуємо інтенсивні технології, щоб ефективніше використовувати землю. Бо це тільки здається, що в нас її багато...

— 6 кому їх впроваджувати?

— Спеціалістами не обділені. Нині найважливіші напрями в

Держкомітеті очолюють п'ять кандидатів наук, добришає кадри, які не покладалися б тільки на природу. Складніше з науковими розробками. Хоча це й прикладна наука, але, приміром, з 22 тем, запропонованих нам науковцями НДІ «Магарач», придатними виявилися лише п'ять, а Український інститут садівництва взагалі нічого не запропонував.

Проте я певен, що ситуацію можна змінити: перейдемо на систему конкретних замовлень, платимемо тільки за роботу, яку можна застосувати на практиці. Тут робитимемо ставку на молодих науковців, яким ще цікаво працювати, шукати і, звісно, одержувати відповідну плату.

— Володимире Яковичу, професія вас зобов'язує бути знавцем і ви, і кой-яких...

— Я це тільки вчуся...

— І все ж, яким винам і коньякам ви віддасте перевагу?

— Хіба що як спеціаліст: сухим винам — «Оксамет Україна», «Променисте», «Перлина ступи», усім масандрівським. А з коньяків вважаю кращими «Тису», «Ай-Петрі». Але ж, як каже народна мудрість, на колір і смак товариш не всьмак...

Інтерв'ю взяла Валентина ПОЛІЩУК.

Урожай-95

Антракти і контракти

ХЛІБОРОБАМ області нинішнього року необхідно продати державі загалом 13 тисяч тонн зерна. Це — 30 відсотків від загального збору. Але й за таких обсягів окремі керівники не бачилися укладати контракти на продаж зерна. Сьогодні їх підписано лише на 27 тисяч тонн, себто на 75 відсотків до задання. А це ще не найгірший показник у країні.

Особливо затягнулися контрактівські антракти в Мукачівському, Виноградському та Іршавському районах.

Зволікання у свою чергу негативно позначається на кредитуванні авансів.

Заступник голови облвиконкому, він же начальник обласного управління, народний депутат України Михайло Данча змушений був скористатися з останнього аргументу і звернутися до очолюючих антрактів через пресу. І пояснити: сьогодні нічо-

го вичікувати, що хтось платиме за понадпланову реалізацію. На відміну від минулого року остаточною платою за продане зерно в держресурси здійснюватимуть за курсом долара на день реалізації.

Чи допоможе лист народпета?

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Лист і коментар

Моя дитина не хворіє.
Завдяки краплям Береша плюс

З ІНТЕРЕСОМ прочитала публікації в «Голосі України» про препарат краплі Береша плюс. Давно вже треба розповісти про них людям, особливо молодим мамам. На які лише хвороби моя п'ятирічна Оленка не пережоріла! Я не вилазила з лікарняних: вітрянка, кір, ангін, а про ОРЗ вже й казати зоді — це було наше, здавалось, назавжди. Уникала заходити з дитиною до тролейбусів чи метро — не дай Боже, хто на неї хвие. Лікарі пояснювали це ослабленим імунітетом. Ажких засобів тільки не перепробувала — ніщо не допомагало. Подрука порадила уживати краплі Береша плюс. Спробували. З тих пір — ось уже два роки — я і горя не знаю: моя дитина не хворіє. Діагні на рік, коли підстерігають застудні захворювання, для профілактики купую по одній упаковці — і цього достатньо, щоб забути про хвороби.

Антоніна КУЧЕРЕНКО.

Від редакції. Ми попросили прокоментувати листа головного лікаря територіального дитячого медичного об'єднання Мінського району Києва Світлану ЯКУШЕВУ:

— Усе правильно, адже краплі Береша плюс містять всі потрібні для організму людини мікро- і макроеlementи, які зміцнюють і стабілізують імунну систему. Інфекція, по-

трапивши до організму дитини, яка уживала краплі Береша плюс, не може поширюватися, бо нашоувхується на опір організму.

У цьому переконалися, провівши дослідження, звісно, за згодою батьків: малата кілька дитячих садків уживали краплі Береша. Жодне з цих дітей протягом року не захворіло на застудні захворювання.

Придбати краплі Береша плюс можна в аптеках Києва та обласних центрів. Інформація за тел. 291-49-48. Краплі можна замовити поштою: 252021, Київ-21, вул. Клесовський узвіз, 13-а, або по тел. 291-48-50.

Коментар

«БАРДАК» — СТАН ДУШИ
ЧИ ЕКОНОМІКИ?

Схоже, однак, податкове відомство ще поведеться надто скромно.

З огляду на те, що неплатежі сьогодні перевищують поточні обсяги валового внутрішнього продукту, а законодавче поле податкового регулювання в парламенті переорюють, не зважаючи на засвіди, державний бюджет має справу з набагато більшою кількістю неплатників. Реакція уряду і Президента України через це закономірна: фактично мова йде про примусове виключення ліквідних активів підприємств-боржників, скасування всіх податкових пільг. Верховна Рада

ОДИН знайомий директор підприємства прокоментував таким чином повідомлення Головної податкової інспекції про те, що більш як 1000 підприємств України тією чи іншою мірою не сплачують податки: «Наша економіка одна з найбільш чужинських у світі. Знаєте, чому? Во бардак — це стан душі». Я його зрозумів.

також своєрідно поставила-ся до негараздів поточного моменту, встановивши, що стягнення 20 відсотків ПДВ та акцизного збору з імпортованих товарів правомірне. Тим самим парламент не підтримав думки ряду арбітражних судів про те, що ПДВ є новим податком для підприємств з іноземними інвестиціями та зберіг бюджет від повернення багатотрильйонних збитків, що їх ті зазнали 1994 року. Проте бардак (за словами директора підприємства), здається, розпочався набагато раніше — варто згадати багатотрильйонну боротьбу за скасування податку на дохід та встановлення податку на прибуток підприємства за ставкою 30 відсотків і багату чого іншого, що цьому передувало. Незважаючи на проголошення, ми не добилися того, щоб податки

стягувалися з усіх суб'єктів господарювання рівною мірою. А боротьба з дефіцитом державного бюджету дедалі частіше диктує адміністративно-вольові рішення, навіть якщо вони суперечать закону. Цікаво, що при цьому всі посилаються на фінансову кризу. Справедливо. Однак з нестримним зростанням готівкової маси в обігу ані уряд, ані Нацбанк України ще не впоралися, а ця стійка тенденція загрожувати довести бардак до критичної (для влади передусім) точки. Керувати державою, де ходять лише готівка, неможливо за допомогою таких традиційних інститутів, як податкова інспекція, Мінфін чи МВС. Не збирати ж податки під дулами автоматів?!

Віктор ЛАЗАРОВ.

• Кіровоград

Охрімів бюджет

ЧИМАЛІ кошти від сплати податків залишаються в бюджетах місцевих Рад. А куди вони йдуть, на які цілі витрачаються? Заступник начальника бюджетного відділу Кіровоградського міськвиконкому Наталія Березовська каже:

— Торік місто одержало 688456 мільйонів карбованців доходів, а витратило 728976 мільйонів, трохи допомогла коштом обласна Рада. Майже третину спрямовано на соціальний захист. Доплачували за хліб, проживання громадян, видавали допомогу на дітей, компенсації реабілітаційним.

Витрат чималенько. Виділили дотацію житлово-комунальному господарству — 105350 мільйонів карбованців, допомогли зв'язку, транспорту, чималенько пішло й на соціально-культурну сферу. Освіта, охорона здоров'я, культура, виконання молодіжних програм «Лілі» 375936 мільйонів. Близько 13 мільярдів пішло на утримання апаратів виконкомів, міського управління внутрішніх справ та інших правоохоронних органів.

Цього року доведеться скорочувати соціальні програми. Під час недавньої зустрічі з депутатами та журналістами голова міськради Василь Мухін з гіркою констатував: доведеться, напевне, обмежитися лише трьома статтями витрат: освіта, охорона здоров'я та зарплата бюджетникам. На все інше грошей немає. Не дала оптимізму і сесія міськради, на якій затвердили індикативний бюджет. Це означає, що кошти доводиться вилучувати в ході його виконання.

Микола ВОЛОК.

• Київ

Хто має рацію?

Київська прокуратура подала до Київради протест на її торішні рішення щодо оподаткування вартості робіт та послуг з виготовлення реклами, а також робіт, що були виконані рекламодавцями самотужки, як таке, що суперечить Декрету КМ «Про місцеві податки та збори».

• Суми

Брати
чи обирати?

ПЕРЕСТУПІВШИ поріг податкової інспекції Ковалівського району Сум, спочатку доникав думка, що тут заздалеку розділи італі, але перше враження хибне: просто змови квартирдування служби не відповідають бодай мінімальним нормам. До того ж начальник інспекції Микола Супрун вважає, що в інтересах справи не завадило б теперішню чисельність персоналу навіть збільшити відсотків на 70.

— Наявними силами ми не спроможні проконтролювати виконання року кожне з півтори тисячі підприємств, що діють у районі, — пояснює він. — А додайте сюди ще й 2,5 тисячі приватних підприємств. Словом, 25 мільярдів карбованців, які ми заробили торік для бюджету у вигляді санкцій і донарахувань на податки, аж ніяк не вичерпують можливостей поповнення казни за суцільного аудиту господарчих суб'єктів.

На 1 карбованець витрат інспекція дав вдесятеро прибутку.

Здавалося б, отримуючи п'яту частину додатково залучених до бюджету коштів, логічно було б дещицю цих сум спрямовувати на матеріальне заохочення працівників.

Проте столична директива примушує всі кошти вкладати лише у зміцнення матеріально-технічної бази.

Втім, якщо навіть за кожним підприємством поставити найпліднішого інспектора, ба навіть кількох, радикально випунти на ситуацію з податками за теперішніх нормативів відрахувань неможливо. Віддаючи державі левову частку заробленого (понад 70%), виробник чи бізнесмен, який викиде, все одно шукатиме і знаходитиме лазівки, або обминути закон, приховати від оподаткування частину доходу. Отже, боротьба лише фінансово-адміністративними методами за неплатниками податків і тійною економікою, на думку місцевих податкових інспекторів, схоже, безперспективна.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Вінницька сорочка
для бравого вояки
Швейка

ДІРКИ у бюджеті, виявляється, можна латати за допомогою... швейцької машинки.

У швейників області приємна новина: несподіване замовлення надало можливість повернути робітницю з вимушених відпусток. Швейні фабрики поступово піднімаються з коли. Ожидати виробничі цехи у Козятині, Могилеві-Подільському, Мурованих Курилівцях. На запитання, хто подав руку допомоги, відповідь була дещо незвичною: швейників виручили Міністерство оборони.

Заступник голови облради Юрій Іванов не вдається до подробиць, яким чином вдалося поєднати інтереси армії й швейників. Хоча все досить просто. Щоб наші воїни виглядали бравими Швейками, їх потрібно відповідно одягти. Проблема в тому, де розмістити замовлення на пошиття армійського одягу.

Відновлення роботи підприємств легкої промисловості дає можливість частково залатати дірки в бюджеті. За попередніми підрахунками, відрахування становитимуть близько 200 мільярдів карбованців.

І все-таки, як на мене, обласний гаманець навряд чи буде повним. Справа в тому, що в області намітилася негативна тенденція порушення податкового законодавства. 71% підприємств (з 3 тисяч перевірених податковою інспекцією) під різними приводами ухилялися від сплати податків.

Дефіцит коштів, здається, найгостріше позначився на галузі охорони здоров'я. Скажімо, нині у лікарнях закладах харчування хворих зведено до мінімуму — один раз на день.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Хто
за ввезення...

Розпорядженням голови Одеської облради Р. Бодлана встановлено збір за ввезення на територію області з-поза кордону транспортних засобів. Ставки такі: придбав одного автомобіля протягом календарного року в країнах СНД — оплати за його реєстрацію в органах ДАІ 10 доларів США, а коли то го автомобіля виготовлено в інших зарубіжних країнах, то вже — 20 доларів. Останнє, однак, стосується лише нових авто. Якщо вони вже були тривалий час у користуванні, то ставки збільшуються аж до 70 доларів (це коли «вік» автомобіля від 6 до 10 років). Коли ж хтось привезе за рік два, три чи більше автомобілів, то відповідно зростають й ставки збору. Все це — щодо громадян. Для юридичних осіб плата дещо інша: за легковий автомобіль чи мікроавтобус — 5 відсотків його вартості, але не менш як 100 доларів, автобус чи вантажівку — 2,5 відсотка вартості, але не менш як 50 доларів.

Одержувати кошти зараховують до позабюджетного фонду розвитку економіки обласної Ради на будівництво, ремонт й утримання доріг з твердим покриттям, розширення мережі стоянок індивідуального транспорту тощо.

Від «мита» звільнено інвалідів війни й «чорнобильців».

... а хто
за заїжджання

Згідно з рішенням виконкому Березанської районної Ради народних депутатів Миколаївської області за придбання перепустки, що дозволяє водієві автомашини заїхати до зон відпочинку Коблеве й Рибаківка, треба сплатити 1 мільйон карбованців. Не зробив цього — перепинять пости ДАІ. У вказаних зонах діє понад 100 баз відпочинку й пансіонатів, чимало бажачок відпочити там і «диким» способом. Отож, аби утримувати в належному стані ті ж дороги й території в місцях відпочинку, додаткові кошти не зайві.

Георгій ВОРОТНОК.

Одеська—Миколаївська області.

КУРСИ
ВАЛЮТ

КУПІВЛЯ

ПРОДАЖ

USD

DM

RUR

USD

DM

RUR

Чернівці

154

108

31

157

113

33

Донецьк

154—156

105—111

30—34

158—160

106—119

32—37

Дніпропетровськ

155,5

111

31,5

158

113

32,5

Київ

152—155

105—108

31—32

156—158

106—110

32,5—36

Вас ошукують

Пройди придумали у Харкові новий вид викрадання грошей. В одному з районів кожний мешканець одержав поштою повідомлення від Верховної Ради та податкової інспекції з настійливим проханням сплатити 200 тисяч карбованців кризового податку. Неплатників попереджали, що штраф буде вилучатися в 20-кратному розмірі. Гроші належало відслати на одне з близьких відділень в абонентську скриньку. Коли урядові документи потрапили до рук представників місцевої влади, вона наказала ці проплати зупинити, а працівників міліції узялися за пошук шахраїв.

Хроніка. Факти. Події

Все було погано, але добре закінчилося

(Початок на 1-й стор.).

Тим часом, згідно з домовленостями, досягненими між В.Чорномірським і Ш.Басаєвим, у Грозному тривали переговори. Із результатом стало підписання протоколу, в якому відбиті політичні, економічні та соціальні питання для подальшого обговорення. Представник російської делегації на переговорах повідомив, що сторони узгодили питання роззброєння військових формувань Д.Дудаєва, поетапного виведення федеральних військ з Чечні, засудження терористичних актів і визволення заложників. Тим самим, відзначив він, будуть створені умови для проведення вільних і демократичних виборів у Чечні, які проводитимуться з участю спостерігачів. Доводилося також продовжити мораторій на бойові дії в республіці до 23 червня. Тим часом чеченські бойовики просуваються до кінцевого пункту свого маршруту — чеченського селища Дарго.

● Москва

Навколо — самі шпигуни

Федеральна служба безпеки Росії відзначає активізацію спецслужб Польщі, Німеччини і Туреччини на території Росії. Про це повідомляють високостановлені представники ФСБ РФ. Вони наводять факти, що підтверджують намагання вербувати російських громадян, які приїждять до Польщі; на території російського закритого військового містечка був затриманий дипломат з ФРН; співробітники турецької спецслужби «втекли» до оточення Д.Дудаєва як журналіст.

● Тбілісі

Він вважає так...

«Нова Росія здійснює нову місію — легітимізує процес формування держав, які недавно народилися, зміцнити їхню незалежність усіма можливими засобами», — заявив глава грузинської держави Е.Шеварднадзе в інтерв'ю журналу «Ньюсік». «Росію, — сказав він, — не можна розглядати як загрозу іншим країнам». Е.Шеварднадзе відкинув твердження, що наявність на грузинській землі російських військ завдає суттєвої шкоди національному суверенітету.

● Київ

Крок у невірному напрямі

Глибоку занепокоєність у зв'язку з рішенням Франції відновити ядерні випробування на атолах Тихого океану висловив МЗС України. Цей крок, зроблений невдовзі після завершення Конференції держав-учасниць Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, суперечить положенням прийнятого Конференцією документа «Принципи і цілі ядерного нерозповсюдження і роззброєння», він не сприятиме розвитку позитивних тенденцій у сфері ядерного роззброєння, які намітилися останнім часом.

● Братислава

Сусіди прагнуть до НАТО

Договір про співробітництво у військовій галузі підписали в Братиславі міністри оборони Словаччини і Болгарії Ян Ситек і Дмитр Павлив. Вони наголосили, що необхідність зміцнення співробітництва впливає з реформ, що відбуваються в словаччій і болгарській арміях, які продуктивно прагнуть приєднатися до західноєвропейських оборонних структур, в тому числі й до НАТО.

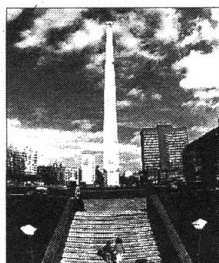
Пам'ять — воєнна і вічна.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЖИТТЯ ПІД ЗНАКОМ ВІЙНИ,
або В майбутнє — з надією

НЕЩОДАВНО світ відзначив 50-річчя Великої Перемоги над фашизмом. Але трагічна дата 22 червня 1941 року для народів колишнього СРСР, який переміг у найважчій за всю історію людства війні, назавжди залишиться в пам'яті і тих, хто воював, і їхніх нащадків, котрі народилися після війни. Але й ті, хто прийшов з мечем на нашу землю, і поклялися, які з'явилися після них, що дату сприймають неодолимо, неперемою.

Що ми пам'ятаємо, як ми пам'ятаємо? Про це — розмова кореспондента «Голосу України» з Надвичайним і Повноважним Послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні, доктором Александром АРНО.

— Пане Посол, історики минулого відстоюють вже написані, а майбутній їх покличуть по назві: як майбутнє їх покличуть по назві — другу світову, а для радянського народу, який на вштані Перемоги поклав мільйони життів, — Велику Вітчизняну. В кожного з них своя пам'ять про війну — у тих, хто воював, вони з неозгайних рахунок, у тих, хто народився після, у сльозах матерів, вдів, у горі сиріт. А чим є ця війна для вас, чия батьківщина — країна, звідки пішла сім'я смерті?

— Уослобленням страху, жаху та безпомічності перед силою, яку неможливо було усвідомити. Мені було 14 років перед закінченням війни, і ми — мама, мій брат і сестра — перед наступом радянських військ утікли з Північної Польщі. Де жили, на захід Німеччини. Ми йшли три тижні — голодні й знесилені, та, зрештою, з'ясувалося, що скрізь уже радянські танки. І лише страх перед зустріччю з росіянами погнав нас далі. Неймовірно, що ми все ж таки потрапили до американської зони. Але той страх залишався в мені ще довго, власне, відчуття жаху я пам'ятаю досі.

— У вашій сім'ї були солдати тієї війни?

— Бог милував. Так сталося, що навіть родичі не воювали — одні за віком не ввійшли в армію, як мій батько, цей вік переросли...

Та все ж ми жили — професійно також, пов'язані з цією війною. Я працював у Африці, в Росії, в Угорщині, і ось тепер у Києві — але так чи інакше мав справу з подіями, пов'язаними з минулою війною, з минулим, що йшло звідти. Адже багато жак з людей дісталися на нинішні як на колективно винних...

— Так, про почуття колективної вини німців багато сперечаються. А як ви до цього ставитеся?

— Бачте, сучасне суспільство Німеччини — це люди різних поколінь. Пам'ять їх, хто воював, хто пам'ятає війну, а інші, а тих, хто про неї знає лише з історії, — зовсім інша. Мое покоління весь повсякденний час намагається зрозуміти, як стали можливі злочини нацизму. Ми дискутуємо про це, і не до дати, а постійно. Принаймні все ж ми життя минуло під цим знаком.

Ви хочете запитати, чи відчувають німці свою відповідальність за ці злочини?

Щоб ви краще мене зрозуміли, поставлю запитання так: чи відчуває ваше суспільство відповідальність за злочини сталінізму? Голодомор в Україні забрав 7 мільйонів життів. Мільйони людей загинули в ГУЛАгах. Жертовна сталінської політики, як стверджує Солженіцин, стали від 20 до 27 мільйонів чоловік. Адже не тільки Сталін та найвищі функціонери КІРС винні в цьому — багато рядових комуністів допомагали здійснювати масове вбивство своїх народів.

Хто в Україні сьогодні почуває себе бодай побічно відповідальним за це?

Населення Німеччини протягом усього повсякденного часу говорить про злочини нацистів. Це невід'ємна частина нашого життя.

— Але ж німецький народ і допустив владу нацистів...

— Так, вони прийшли до влади демократичним шляхом, як партія вер консервативних партій в коаліційному уряді наприкінці січня 1933 року. Через кілька тижнів відбулися останні демократичні вибо-

ри. Тоді нацистська партія одержала 44 відсотки голосів. Підкреслюю: 44 відсотки — не більшість. Знову нацисти були в коаліційному уряді. Але цього разу вони найжорстокішим чином почали захоплювати всі важелі влади.

Ця партія вже з кінця березня 33-го року, після приходу Гітлера до влади, створила 30 концентраційних таборів, розгорнувши терор проти власного народу. Досі, наприклад, багато хто не вірить, що один з найстрашніших таборів — Дахау — з'явився уже через місяць після приходу до влади нацистів. Усі партії, громадські організації, об'єднання були заборонені. Діала лише одна тоталітарна монополна партія, очолювана неординарним злочинцем.

Хіба дивно, що, чинячи так, ця партія перетворила людину лише на додаток до своєї політики?

А тепер про вину. Так, винні. Та хто першим кине камінь у людей, для яких, наприклад, на початку війни навіть найменший сумнів у переможі гітлерівської Німеччини загрозив смертю? Мені здається, що українські читачі це добре розуміють. Во хто з українців виступив проти сталінського терору 30-х років?

Проте, все ж таки, знаходилися й відважні. Як, скажімо, найвищі військові чини, переважно армії, котрі мали доступ до статки Гітлера й усвідомлювали жак того, що відбувалося. Що з ними сталося? Дві тисячі їх було повішено після замаху на Гітлера в липні 1944 року.

Так, побічно народи відповідають за те, що створення такої людолюбної нацистської системи стало можливе. І нацистська партія, всі її члени, які чинили ці злочини, мають відповідати за це.

— Але коли Гітлер прийшов до влади, до розпаді було ще далеко, а його ідеї багатьом сподобалися...

— Можне, не так ідеї, як намагання ним переконати. Здавалось, що він захищав німецькі інтереси: зможе подолати масове безробіття й поставити німецьку економіку на нові рейки. Та, на жаль, від самого початку він готувався до війни, а промисловість працювала на озброєння...

— Світ, здивований про злочини нацистів, дізнається. Та минуло не так і багато років, і з'явилися нові нацисти. І навіть там, де їх погнав, здавалось б, зовсім неможливо: в країні, що найбільш постраждала від війни, розв'язаної ними самими. Отже, історія нічого не вчить?

Це таке безумство, що його важко висловити. Адже нацистську ідеологію було побудовано на зневажанні нацистами інших рас, насамперед — єврейської, потім слов'янської. Таке ніколи не було властиве європейським традиціям та й іншим народам теж, незважаючи навіть на масові вбивства, які мали місце в історії. Тому, я гадаю, що нацизм, який він був у Німеччині, не повториться...

— І ще один бій: оstarбайтер. Іх багато, тих, хто переживав роботу в ХХ столітті...

— Це не тільки бій, а й ганба Німеччини, яка загнала в рабство пів-Європи. Та особливо жорстоко поводилася вона з пригнобленими із СРСР. Серед них були підлітки, майже діти, які працювали в жахливих умовах. Нещодавно уряд Німеччини виділив Росії, Україні, Білорусі один мільярд марок як ком-

пенсацію. Плата майже символічна. Але якими грішми можна компенсувати такі страждання?

— Час залікує рани. І ми з висоти наших нинішніх знань по-іншому дивимось на факти, події, що ще вчора здавалися незаперечними. Так і з заггибленими — однаково болить душа і в німеччинах, і в українських матерів. І в родичів також. А особина скорбота — за тими, хто пропав на полях бити безвісти, чиєї навіть могли не личитися на цій землі...

— У Німеччині до поховань заггиблених у боях радянських війни і військомислових поставили з повагою: наш уряд через місцеві адміністрації дотримується цих мотг-лами.

А в колишньому Радянському Союзі стосовно мотг німечьких солдатів були проблеми. І тим разок-чине, що деякі кладовища заггиблених німечьких солдатів також упорядковані. Що тут скажете? Воїстину, невичерпна доброта людська... Наш уряд працює над тим, щоб підписати з Україною договір про впорядкування кладовищ німечьких воїнів.

— Пане Посол, чи були у вас якісь неприємні враження від зустрічей, скажімо, з фронтовиками?

— Знаєте, що мене вразило найбільше? Доброзичливість радянських людей. Я, правда, ніколи й не приховував, що приїхав із ФРН. Звісно, я не чекав, що зустрінуся з відвертою ненавистю, але й не розраховував, що мене приматимуть так швидко. Коли я вперше приїхав до СРСР, а це був 1975-й — рік 30-річчя Перемоги, і в московському готелі «Росія» випадок звів мене з фронтовиками, які збрелися на самоте, то був вражаючий: вони раділи, що ми дружно сидимо за одним столом, а не воюємо...

— Пане Посол, на вашу думку, у німців лишилися почуття образи за поразку у війні і чи не відчувають вони неприязнь до людей, які перемогли?

— Переважна більшість німців сприймає поразку як поразку гітлерівського націонал-соціалізму, а не як поразку німечького народу. Неприязнь до радянських людей, американців, англичан чи французів вони не відчувають. Але неприязнь у Західній Німеччині була — до радянської політичної системи...

— Нещодавно світ відзначав 50-річчя Перемоги над фашизмом, і колишній Кош приїхав до Москви. Щоб бути разом з тими, хто переміг?

— Німеччина підтримує добрі стосунки майже з усіма країнами, в тому числі й колишнього Радянського Союзу. Ми не забуваємо й не хочемо забувати злочини проти цивілізації. А 50-річчя сприймаємо як дату, до якої звертаємо погляд не тільки як у минуле, а й у майбутнє — з надією, що будь-який політичний екстремізм більше ніколи не повториться.

Гітлерівська Німеччина напала на Європу, окупувала весь континент. Але найжорстокіша війна випала на долю СРСР, найжорстокіша окупація — на долю Польщі. Індустріальне розв'язання винищених євреїв стало піком найжорстокішої політичної злочинності, яку ми знаємо. Не треба обмежуватися зликами, що такого не повинно повторитися. Звісно, що не повинно. Та в політиці кожної держави мають бути закладені перешкоди для народження терористичних монополних партій, здатних винищити демократію, пограти нападками людей, здатних чинити такі злочини.

Ми всі переконані, що історія механічно ніколи не повторюється. І ми не повинні заспокоювати себе тим, що, переживши таку війну, як друга світова, світ назавжди очистив від усіх ілх можливостей вашої людської природи. На жаль, у нас чак воєнна сила застосовується окремими політиками в Європі для реалізації їхніх політичних задумів. І як пояснити факт, що народи Європи, маючи таке минуле, не протестують проти таких дій? Історія не вчить?

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

АВТОИНВЕСТСТРОЙ

тел/факс /0572/ 432-827
тел/0572/ 381-655, 476-894

УАЗ
3741
3909, 31512
31514/ЛЮКС
3303, 330318/ТЕНТ
3962/САНИТАРНЫЙ
2206/МИКРОАВТОБУС

ВАЗ
21043, 21053
2106, 21061
21074, 21083
21093, 21099
2121
21213 "ТАЙГА"

ГАЗ
31029
31029-51/ЛЮКС
3102
33022/ГАЗЕЛЬ

АЗЛК
2141
23352
/ПИКАП

**РЕАЛИЗУЕТ
СО СКЛАДА
В ХАРЬКОВЕ
ЗА
БЕЗНАЛИЧНЫЕ
КАРБОВАНЦЫ**

ЗАЗ
1102
"ТАВРИЯ"
1105/5 ДВЕРЕЙ

ГАЗ
3306/ГР. ДИЗ.
3307/ГРУЗОВОЙ
4301/ГР. ДИЗЕЛЬ
4509/САМОСВ. ДИЗ.

ИЖ
21251/КОМБИ
2715/ГРУЗ.
27151/ПИКАП
27156/ГРУЗО-ПАСС.

НОВЫЕ АВТОМОБИЛИ

РАФ
22038-02 /ПАССАЖИРСКИЙ
22038-02 /ЛЮКС
2915-02 /СКОРАЯ ПОМОЩЬ
2914-01 /РЕАНИМАЦИЯ

3311 /ГРУЗОПАССАЖИРСКИЙ
33111 /ГРУЗОВОЙ
2920 /ИЗОТЕРМИЧЕСКИЙ
2925 /МИЛИЦИЯ/ПОЖАРНЫЙ

ПAREX BANK

СПРАВКИ
О ТЕКУЩИХ
КУРСАХ
тел. 213534
+ КОДИРОВАННЫЕ
СЧЕТА
тел. 210779
+ НАЛИЧНАЯ
ВАЛЮТА ЗА
БЕЗНАЛИЧНУЮ
тел. 223378
+ КОНВЕРТАЦИЯ
ВСЕХ ВАЛЮТ
тел. 213768
+ МЕЖДУНАРОДНЫЕ
ПЛАТЕЖНЫЕ
КАРТКИ VISA,
MASTERCARD
тел. 229533

ул. Смильгус 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (371) 228672, 222289, 222291
Факс: 215201, 222464, 220182

**Організація
реалізує:**

**Автошини та
аккумулятори**

Тел./факс
(044)
244-30-07
244-30-77.

Трубы

Ду 15—76 мм ГОСТ 3262;

- ✓ диаметром 89, 102, 108, 114, 152 мм, ГОСТ 10704;
- ✓ диаметром 219, 273, 325, 426;
- ✓ диаметром 530—1220.

**Все трубы со склада
в Киеве.**

**Возможна доставка
автомобильным
транспортом по
Украине.**

Тел.: (044)
446-41-45, 446-63-38

СТАНК-ИНВЕСТ

Пізнайте нас краще!

- "Станк-инвест" - одне з найбільших Довірчих товариств в Україні (статутний фонд 73 мільярди крб.)
- Засновник "Станк-інвесту" - корпорація "Станк"
- "Станк" сьогодні - це одна із структур СНД, що найбільш динамічно розвивається. Основними напрямками діяльності корпорації є: виробництво електроенергії, металургія, машинобудування, сільське господарство
- Фінансова допомога приватизованим підприємствам. Ліцензія № 35 від 30 червня 1994 року Фонду державного майна України.

**Центральне представництво в
Харкові**
вул. Пушкінська 79/2 (ст. м. "Пушкінська");
тел. 47-19-70, 40-39-37
Представництва по Україні
м. Кировоград, вул. Р. Маркса, 27.
м. Полтава, вул. Р. Люксембург, 3.
м. Луцьк, готель "Україна"
м. Луганськ, вул. Лен. Комсомолу, 11.
Луганська обл. м. Кремінна,
пл. Красна, 4.
Луганська обл. м. Красний Луч,
м-р 4, Антрацитове шосе

**Інтереси нашого товариства і Ваші
інтереси спільні - через піднесення
виробництва до одержання прибутку.**

Організація
реалізує новий,
існуючий в
наличні,
тепловоз типу
ТЭМ2УМ
с гарантією 1 год.
Производство
Брянского
тепловозного
завода.
Цена 100
миллиардов
карбованцев (в том
числе НДС),
возможен бартер.
Условия оплаты
— к обсуждению.

Тел./факс:
(05692)
3-16-48,
3-71-82.
Мобильный тел.
(550) 245-07-73.

**Постоянно реализуем со складов
в Киеве и Лушке
чай "Элеком" (Индия)
1/250 гр
гранулированный и листовой**
(044) 277-35-00 (044) 244-06-61
(044) 277-93-48 (03322) 3-03-14

3 пошти

ЯК ВИЖИТИ БАГАТОДІТНИМ?

Листи — крики душі, відчайдушні запитання багатодітних матерів, їх дітей. Листи, які не можна читати спокійно. Бо багатодітні сім'ї потребують не співчутливих відповідей, роз'яснень, а конкретної допомоги. Тільки хто ж її тепер надасть їм?

А може, вони не потрібні державі?

Шановна редакціє! Звертаюсь до вас мати шести дітей за допомогою. У мене велика біда: маю дітей, а прогодувати нічим, не можу їх одягнути... не маю грошей. Працюю з 1975 року у колгоспі дояркою, зарплату перебуваю в декретній відпустці. Грошей з колгоспу не одержую ніяких, продукто-вих пайків так само. Діти годують їм до школи, чоловік так само ніяких грошей не одержує. Топити нічим, їсти теж нема чого. А в мене росте для держави чотири синочки. Коли виростуть, вони їх забере, а хто ж мені допоможе ні- ні їх виростити, поставити на ноги? Мої сини — це голодні, босі, обірані майбутні захис-ники держави. Прошу, допо-можіть моїм сім'ї, щоб мої ді-ти не голодували.

З великою повагою і на-дією до вас

Надія ШЕМЧУК.

Крупнець
Славутського району
Хмельницької області.

Як прожити на один мільйон?

Працюю листоношею, хочу одержати відповідь на за-питання: як мені, матері десяти дітей, прогодувати їх на мою зарплату в один мільйон? У Ставищенському фінвідділі мені роз'яснили, що допомогу на дітей видають тільки один раз в квартал. Якої це можна було діяти надавати теж один

раз в три місяці, але ж, вони хочуть їсти щодня...

Тетяна БОРЩ.

Розкішне
Ставищенського району
Київської області.

Допомажіть
моїй мамі!

Якщо в нас світі добрі люди, то допоможіть моїй мамі, дуже вас прошу. У мене є чоти-ри брати і чотири сестрички, але всі вони ще маленькі. А нині нам чомусь так тяжко жити, що мама не може навіть іграшки купити для них. Дуже вас прошу, допоможіть нам, хоч трішечки допоможіть моїй мамі, Ользі Львівні Осадчук.

Андрій, 11 років.
Зелений Луг
Котовського району
Хмельницької області.

Гинемо з голоду...

Люди добрі, допоможіть мені! У мене велика біда. За-гинемо з дітьми з голоду, ні за що купити їм одягу, нічим го-дувати. Дуже мені тяжко, усі запаси закінчилися, допомога на дітей маленька, а в мене їх десятеро. Одягу в кредит не хочє, тільки насміхаються, мовляв, що тобї винен, що в тебе стільки дітей? А що ж нам сьогодні робити, неже помирати? Я знаю, є в світі добрі люди, тож відгукніться, допоможіть! Мої діти навіть до школи не ходять, бо нема в що одягнути, взутися. Боже, навіщо на такі муки народи-лася я і мої діти?

Анастасія ЛАГНО.
Жовтине, вул. Молодіжна,
11
Першотравневого району,
Республіка Крим.

Допомажи
не виплачують
три місяці

Не знаю, куди вже й звер-татися. У мене восьмеро дітей віком від двох до тринадцяти років, а в нашому колгоспі уже три місяці не виплачують допомоги. Посилають по за-мкненому колу, і ніхто не хоче допомогти. Чим же дітей году-вати?

Г.ФЕРСОВИЧ.

Жолоби
Томашівського району
Вінницької області.

Ми ж ваша зміна

Ми по два тижні не б'ячмо хліба, забули, що таке цукор і чай, а про цукерки і не дума-ємо вже. Нас у мамі восьме-ро, у нас дім зайової голод. Закінчилися їстівні запаси, а ще хочеться одягнутися, взути-ся. Мамині зарплати виста-чає тільки на те, щоб віддати борг за хліб, який постійно бе-ремо на список у магазині. Батько теж приносить плакані гроші. А ми ще не можемо працювати, ми — діти. І все ж допомагаємо мамі по госпо-дарству. Мама нас народила не з корисливої мети. Вона са-ма виросла у дитбудинку і хо-че, щоб ми стали заміною старшому покоління на ко-ристь, а не на зло. Ми віримо, що добрі люди допоможуть нам пережити цей скрутний час і не залишать в біді.

Ліана ВІЛЬНИЦЬКА.
Вирва
Радомисльського району
Житомирської області.

Спорт

Пам'яті видатного тенісиста

Видатному українському тенісистові Михайлові Мозеру сьогодні виповнилося 60. На жаль, вже більше року Михайла Івановича немає серед нас. Народився він і виріс на Закарпатті, в Мукачевому. Родина Мо-зерів вважалася дуже спортивною. Старший брат Михайла — Іван — відомий футболіст, олімпійський чемпіон Мельбурна, виступав за моск-овські клуби. Сестри — Марія і Тетяна — грали у волейбол та баскетбол.

М'я Михайла Мозера, можна сказати, золотими літерами вже вписане в історію українського спорту. На чемпіонатах СРСР і Спартакіадах він завоював 20 медалей, з них 8 золотих. Першим з українських тенісистів Михайло Іванович грає на турнір Умбланда та на турнірі Роллан-Гарро в Парижі.

Своєю часу його приналежували московському квартироу та зіроч-ками на погонях, — розповідає заслужений тренер України, голова тре-нерської ради Національної федерації тенісу Ігор Котко. — Але Михай-ло завжди казав: «Я українець, і місце моє — на рідній землі». Неабия-кий патріотизм, унікальна порядність, бойовистість на корті, безкомпро-місність, висока техніка — ці риси характеру були притаманні Михайлові Івановичу. Не лугавитиму, не особливо він був прихильний до жіночого тенісу, та дуже любив про чоловічий. До речі, у цьому плані тепер маємо чимало проблем. За Андрієм Медведєвим у нас виник фактично вакуум.

Отож, київський юнацький міжнародний турнір-мероприєм Михайла Мо-зера (другий за ліком), безсмерно, служиміте відродженню чоловічого тенісу в Україні.

Змагання тривають на чудових кортах «Динамо». Їхня привітна госпо-диня Неллі Олександрівна Горбунова розповіла, що знайшлися люди, які взяли на себе всі витрати, пов'язані з проведенням турніру: корти, проживання, харчування учасників. Це концерси «Українотеніс», а конкретніше — його президент, народний депутат України Володимир Бортник. Усі учасники змагань, а їх 40, отримають призи і подарунки. Зо-крема Андрій Медведєв передає дві ракетки фірми «Принц» для найкращих.

Ведучий популярної радіопрограми «Дванадцять мінус два» Олег Гор-ський та композитор Сергій Сисятині — автори прихильних рецензій — спеціально до турніру написали пісню, яку і виконали та записали на ра-діо популярні українські співаки Таріса Повалий та Олександр Пономар-єв.

За словами арбітра міжнародної категорії Євгена Колганова, склад нинішнього турніру підірвався досить сильний. Це 14-річні хлопчики і молодші за віком з Львова, Києва, Дніпропетровська, Кременчука, Іва-но-Франківська, Донецька, Одеса, Харкова і гості з Москви.

Організатори турніру запрошують шанувальників тенісу завітати в са-лону на корті «Динамо», коли о 9.00 розпочнуться вирішальні поєдинки.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Реклама

ПРОМКОМПЛЕКТ
предлагає

**ПОЛНІЙ АССОРТИМЕНТ
САНТЕХНИЧЕСКОГО
ОБОРУДОВАНИЯ
со склада в Киеве**

Посетите нашу
экспозицию на
выставке «Дом и быт»
20 - 24 июня,
Дворец спорта

Трубопроводная
арматура
(задвижки, вентили,
фланцы, отводы,
франы, станы,
фланцы и др.)

Сантехника
а также:

Фасонные
изделия
из чугуна

Метизы
(болты, гайки, шайбы)

Газовые колонки

Счетчики
(газовые, водяные)

Производственная фирма изгототит из полиэтилена:
пленку рукавную шириной до 1500 мм, пакеты хозяйственные, об-ложки для тетрадей, мешки и вкладыши транспортные, пробку вин-ную, коньячную, шампанскую, крышку на стеклобачки емкостью 0,5-3 л.

349870, г. Рубежное Луганської обл., ул. Ленина, 4, Научно-производ-ственное коммерческое предприятие «ВКФ» (06455)
5-21-61, 7-66-57, 5-14-71, тел./факс 7-63-85.

Покупаем сахар, муку

Услуги посредников оплачиваются.
Рассмотрим предложения по покупке подсолнечного масла,
гречневой крупы.
Тел.: (0172) 68-74-44, 68-74-45, 96-12-78, 96-12-89.
Тел./факс (0172) 64-92-57.

По селах дрова возять...

Шановна редакціє! Не по-каліте нам же й онучків! («Гу» від 28 січня кр.) і за-питав себе: а чому автори не вказали своїх прізвищ? І адресу? А потім прислав де-що зі свого життя і зрозумів

Я сімнадцятиліт дї добровіль-но пішов на фронт. Дійшов до Берліна. Після Перемоги у складі Забайкальського фрон-ту ми громили Квантунську армію. Скільки мої руки пере-конали землі польської, ні-мецької, китайської, корей-ської... Зрештою, пальці хво-роба покривила і зробила ме-не інвалідом другої групи вій-ни. Шоправа, пішов я на пенсію по праці, бо й по війні доводилося ще напрацювати. Тепер часто лікуюся в Луцьку в госпіталі інвалідів війни.

Торік домовився з головою нашого колгоспу, що виру-баю на тракторній бригаді ку-щі, дам там лад, а дрова з тих кущів відвезу додому. Го-лова погодився. Я уже зробив так, як і має бути. Пішов на стайню до бригадира, щоб дав коні з возом, аби вивезти дрова. То він дав воза-калку, що купи не держався, і дві

кобили з лошамами, а упряж — як на сміх — самі шнуроч-ки й дрючки. Так отой віз по дорозі розсипався, а я опинився в госпіталі, бо ще й ко-ні мене побили.

Окланавши, пішов знову до стайні, щоб уже не привезти оті нещасні дрова. Так брига-дир сказав: геть звідси! То я й пішов. А собі думаю: може, ото і є гасло «Ніхто не забу-тий, ніщо не забуде!» в дії? Може, та стайня, з якої мене витягли, вже не колгоспна? Може, тепа бригадира, яка раніше була в колгоспі пар-торгом, встигла йому її пода-рувати?

А воно ще й так сказати: село наше велике, а в ньому лише три вози. Уже з цього видно, як наші начальники дають про людей простих...

А коли починався в селі колгосп, мої рідні віддали в ньо-го пару коней, воза і весь ре-манент для обробки землі.

Поскаржився на бригадира голові, той обіцяв допомогти. Та бригадир затявся. Поїхав до Ковеля, але й там правди немає. І зрозумів я, що фрон-товикові скористатися зі сво-їх пільг — це те саме, що цу-рок через сідло лізати.

Наші діти бачили, що заво-ювали їхні батьки, як ми, по-вернувшись із фронтів, деся-

тиліттями із себе ту війну разо-м із кров'ю вихаркували. І жаліли нас, хоч, може, й не дуже поважали. Бо що ми їм завоювали, крім колгоспного кріпачства? Нічого! А вже ді-ти наших дітей з нас у віці гаузувати, часом навіть нена-видять... Я й думаю: неже ми своїми смертями та страш-ними ранами цього заслужи-ли?

Кажуть, що фронтовикам давали медалі до п'ятдесяти-річчя Перемоги. Кому дуже треба, то після свята на яр-марках цих медалей можна буде купити хоч сто штук, бо ветеранів тепер не до брзя-кальця, а справжня допомога потрібна. Мені, наприклад, треба добути, щоб поверну-люсь мого майно, яке ми рідні, колись здали до колгоспу, в тому числі й пару коней. Щоб, не принижуючись ні пе-ред ким, я міг вивести свого городя і наразі привести до-дому дрова, що другий рік лежать на тракторній брига-ді.

А на цьому буваєте здоро-ві!

З повагою
Володимир Іванович
ОСТАЙЛЮК.

Поворск
Волинської області.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
• Редакція не заванди підписує позички авторів публікацій.
• За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 528963.

Комітет друку видавництва «Преса України»
252047, Київ-47,
проспект Московський, 50.
1234567890.
Зам. 0311113.